

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Johannis Strauchi[i] Jcti Amoenitatum Juris Canonici Semestria duo

Johannis Strauchi[i] Jcti Amoenitatum Juris Canonici Semestre alterum -
Cum Indicibus

Strauch, Johann

Jenae, 1674

Cap. V. Ad tit. de officio Archipresbyteri.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10241

vis. juxta civitatem Senonensem, ordinis S. Benedicti. Vide lib. 3. *Pierre le*
Epistolarum Innocentii III. Epist. 10. editionis Bosqueti. Procura- *vis.*
tio accipitur pro annonâ quæ ministratur Episcopo. Procurare est *Procuratio*
epulis excipere. Accius apud Macrobius 1. Saturnal. 7. *quid.*

Exercent epulis leti, famulosq; procurant.

Corpora procurare Virgilius 9. Æneid. 32. Archidiacono igitur *coni visi-*
cum visitatio inter fines sui Archidiaconatus competeret etiam *tanti pro-*
procuratio debebatur, ratione visitationis *cap. dudum. de Elect. curatio.*
Cap. mandamus. 6. de officio Archidiacon. cap. auditis. de præscript. c. Non nisi se-
cum Apostolus. c. procurationes. de Cens. Competebat autem non *mel in anno*
sæpius quam semel in anno. *d. cap. Mandamus. 6. h. r.* Hæc procu- *debita.*
ratio pro visitatione dicitur alias circata seu circada. Ivo Car- *Circada.*
notensis *Epist. 286. Nec non & Ecclesiam de Mundonis villâ liberam à*
synodo & circada. Hincmarus Rhemensis *epistolâ ad Ludovicum*
Balbum *cap. 8. Ut Ecclesia in isto regno per occasionabiles circadas*
non affligantur. Circate in vett. glossis est circuire, circada ergo
annona pro circuitione.

Tenentur itaque monasteria procurare Episcopum, sed & *Monasteria*
Archidiaconum, nisi speciali privilegio sedis Apostolicæ fuerint *procurant*
exempta. *cap. 1. & ult. de cens. in 6.* Est enim onus visitationi anne- *Visitatores,*
xum. Ait textus: Petiit insuper, ne de cætero facerent aliquos de *nisi exem-*
Senonensi baillivia conveniri. Baillivia, ballivatus, Ballia, di- *ptione im-*
ctio barbara, territorium, suos habens judices. *cap. Quoniam. de Ballivia,*
Immun. Eccl. in 6. Ait textus: Per majores Ecclesiæ Senonensis *ballia.*
Canonicos. Canonici ergo sunt in duplici differentiâ, alii ma- *Canonici*
jores, alii minores, qui licet habeant stallum in choro, non ta- *majores &*
men vocem habent in capitulo. Vel per majores intelliguntur *minores,*
seniores, qui majores annis sunt.

CAP. V.

Ad tit. de officio Archipresbyteri.

SUMMARI A.

1. Archipresbyter quo respectu prior, quo posterior Archidiacono.
2. Presbyteri Decani quotuplices.
3. Decanus Urbicus.
4. Ejus

F 3

4. E jus

4. Ejus officium.

6. Catechumenorum

5. Missa vel

7. vel Fidelium.

Archipresbyter quo respectu prior, quo posterior Archidiaconus.

Presbyteri Decani quotuplici. Decanus Urbicus. Officium ejus.

Missa, vel

Catechumenorum. Vel Fidelium.

ARchipresbyter, primus Presbyterorum, *πρωτοπρεσβύτερος* Socrati *lib. 6. c. 9.* primas tenens post Episcopum, ratione ordinis, dignitate autem & officio minor est Archidiaconus, hujusque jurisdictioni subjacet. *can. Perlectis. dist. 25.* ideoque Archipresbyteri electio pertinet ad Archidiaconum, unâ cum clero & plebe. *Can. si in plebibus. dist. 63.* Et in his, quæ pertinent ad sacerdotale officium, Archipresbyter vices gerit Episcopi eo absente, exceptis, quæ sunt Episcopalis ordinis. *Can. perlectis. & cap. 2. de off. Archidiaconus.* Sunt autem Archipresbyteri, alias & Decani dicti, alii urbani seu civitatenses, Archipresbyteri de urbe, ut loquitur *c. 3. h. t.* alii rustici & forenses, qui rurales Decani. *c. ult. h. t.* Decanus urbicus est caput Capituli. *cap. cum inter universas de Elect. cap. post electionem. de concess. prebend. & primariam vocem habet in capitulo. cap. Auditis. de Elect.* Officium ejus est curam agere super omnes Presbyteros in ordine Presbyteriali, & assiduè stare in Ecclesia, *cap. 1. h. t.* Quod capitulum pseudepigraphum videtur. Ex concilio enim Toletano inscribitur. Sed verba sunt Isidori ex epistolâ ad Leufredum, Episcopum Cordubensem. Quod ex Ant. Augustino more suo descripserunt in notis suis Critici Romani. Assiduè, dicit capitulum, id est, omnibus horis canonicis. *cap. 2. h. t.* Porro in absentiam Episcopi missarum solemniam celebrat. Quid est Missa? Nomen neque Hebraicum neque Chaldaicum esse, non inficiabuntur harum linguarum periti. Esse originis merè Latinæ certissimum. Missa, id est, missio, ἀφθεσις, dimissio. In Liturgiâ veterum, inquit Casaubonus *Exercit. 16.* duplex fuit ἀφθεσις, seu missa. Prior, cum finitis lectionibus S. Scripturæ, & precibus illis, quibus poterant interesse Catechumeni, energumeni, & alii non initiati, vice Diaconi jubebantur exire, quibus sacram liturgiam spectare fas non erat: Posterior, cum sacris peractis & Eucharistiæ celebratione finitâ post *εὐχὴν διπολυτικὴν* à Diacono pronunciatam populo discedendi fiebat potestas. Itaque Missæ nomen non uno modo usurpatum reperitur. Post tempora Ambrosii & Augustini adeo

in-

increbuit hujus vocis usus, ut viri docti, Julianus interpres Novellarum Justiniani, Paulus Diaconus, auctor historiae miscellae, aliique plures vocabula Graeca ἐκκλησιάζειν, συάγειν, σύναξις, λειτουργία per dictionem missa exprimerent. Vide Casaub. dicto loc. Salmas. apparatus ad libros de primatu. p. 173.

CAP. VI.

Ad cap. II. x. de offic. Archipresbyteri.

S U M M A R I A.

1. Sacerdotes cardinales qui?
2. Duareno absentitur.
3. Baluzii sententia probatur.
4. Capituli hujus integratio.
5. Fontes sacri baptismi.

TRibuitur Leoni IX. in quibusdam veteribus libris. Sacerdotes cardinales hoc loco non urbis solum Romæ, sed aliarum etiam civitatum primos significari notant ad hoc capitulum Gregoriani; Sed verbis Antonii Augustini ipsissimis. Equidem Duareno *lib. 1. c. 13. de sacris Ecclesiae ministeriis* hunc locum interpretatur de Presbyteris, qui in majori Ecclesia, quam cathedralem dicimus rem divinam simul cum Episcopo faciunt canonicis appellatis: Sed rectius Dn. Baluzius ad Agobardum exponit, Presbyteros, rectores Ecclesiarum parochialium, quos, ut à Presbyteris pagensibus & vicanis distinguat Presbyteros Cardinales vocat. Ex epistolâ Zachariæ VII. ad Pipinum: *Ut Ecclesiae constitutæ in urbe dicantur tituli cardinales.* Sic etiam Gregorius Magnus *lib. 2. Epist. 9.* Cæterum periodos, à Raymond omissas, ex A. Augustino restituere Gregoriani: Sed præposterè: Nos ex primâ compilatione ita reconcinamus: Post verba; *Domini nostri Jesu Christi, sequitur: Ita ut vicissim eos sibimet succurrere faciat, quatenus à sacrosancto &c.* Post verba; *Cui committitur, sequitur: Verens sententiam illius sapientissimi, ubi dicitur: Maledictus homo, qui negligenter facit opera Dei.* Post verbum; *torpeant, succedunt hæc: Sed reminiscantur, quod labia sacerdotum custodiant scientiam, & legem requirunt ex ore ejus q. a. d. ex. c.* Quid vero volunt sibi siglæ istæ? Nimirum: *Quia Angelus*

Sacerdotes
cardinales
qui?

Duareno
absentitur.

Baluzii sen-
tentia pro-
batur.

Capituli
hujus inte-
gratio.

lus